

**123 . Sântion | Comuna: Borș | Județ: Bihor | Punct: „Dealul Mănăstirii” |  
Anul: 2022**

**Anul:** 2022

**Cod RAN:** 27677.01

**Perioade:** Preistorie, Evul Mediu

**Epoci:** Epoca bronzului mijlociu, Epoca medievală mijlocie

**Autori:** Gruia Traian Fazecaș, Zoltán Katócz, Doru Marta, Kitti Fecete-Porsztner, Florin Gogâltan, Georgiana Teodora Pop

**Instituții:** Muzeul "Țării Crișurilor", Oradea, Muzeul "Țării Crișurilor", Oradea, Muzeul "Țării Crișurilor", Oradea, Muzeul "Țării Crișurilor", Oradea, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca

**Nr. autorizatie:** 727

**Data autorizatiei:** 2022-11-14

**Raportul de cercetare de la Sântion, com. Borș, jud. Bihor. Punct: „Dealul Mănăstirii”**

**Raport**

Evaluarea arheologică a tell-ului din epoca bronzului mijlociu și a mănăstirii medievale de la Sântion – Dealul Mănăstirii [Szentjános – Kolostordomb], s-a desfășurat pe parcursul a două campanii scurte în anul 2015 și 2016, cu scopul de a verifica coloana stratigrafică a sitului și a surprinde eventuale complexe (G. Fazecaș, A. Ignat, F. Gogâltan, Demjén A., Sat Sântion, com. Borș, jud. Bihor, Punct: Dealul Mănăstirii = Klastrom domb, în *Cronica cercetărilor arheologice*. Campania 2015. A L-a sesiune națională de rapoarte arheologice Târgu-Jiu, 26 – 28 mai 2016, București, 2016, 183-184, 572; G. Fazecaș, A. Ignat, F. Gogâltan, Sântion, com. Borș, jud. Bihor, Punct: Dealul Mănăstirii = Klastrom domb, în *Cronica cercetărilor arheologice*. Campania 2016. A LI-a sesiune națională de rapoarte arheologice Muzeul Național de Istorie al României, București 24 – 27 mai 2017, București, 2017, 118-119). Datorită lipsei fondurilor, cercetarea a fost oprită timp de șase ani, rămânând a fi investigate nivelurile inferioare ale tell-ului, atribuite unei comunități ce folosea ceramica stilului Otomani.

La mijlocul lunii noiembrie a anului 2022, în cadrul unui proiect de cercetare finanțat de Muzeul Țării Crișurilor Oradea, au fost reluate săpăturile arheologice. Pe parcursul acestei scurte campanii de evaluare de teren a fost documentată o locuință de suprafață (Cxt.39) care prezenta o structură de grinzi ce susțineau podeaua realizată din scânduri late de lemn. Grinzile aveau o lățimea de 8–11 cm și au fost așezate în forma literei „V”, cu vârful spre nord. Această structură de lemn a fost așezată pe un nivel de umplutură de culoare maroniu cu mult cărbune, care era amestecat cu material arheologic (fragmente ceramice, oase de animale și foarte multe scoici). Tot în această umplutură am descoperit mai multe unelte de os. Sub acest nivel s-a conturat un strat mai compact de lut galben, deschis la culoare, ușor nisipos, amestecat cu pietre de râu de mărime medie (Cxt.40). Considerăm că această amenajare poate să fie o refacerea a podelei unei locuințe mai vechi, sau un pat simplu de lut care delimitează două podele. Nivelul următor a apărut ca un strat de lut de culoare maroniu-gălbui și de consistență ușor afânată (Cxt.41), peste care se găsea, în apropierea profilului estic, o pată de cenușă albă cu dimensiunile de 1,20 x 0,90 m. Foarte probabil este vorba despre urmele incendiate ale acoperișului realizat din materiale vegetale.

Obiectivele cercetărilor din anul 2022 au fost, în primul rând, urmărirea modul în care se schimbă caracterul și aspectul materialul ceramic în raport cu vechimea nivelelor arheologice. În al doilea rând ne-am propus să recoltăm probe din oase de animale în vederea datării absolute ale celor mai vechi urme de locuire ale tell-ului de la Sântion – Dealul Mănăstirii. Cele opt probe au fost trimise pentru datare la laboratorul din Debrecen.

***Informații suplimentare online***

[Raportul 7028 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)

---